

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla Dr. Böjti Gizella ügyvéd által képviselt **felperesnek "A" I.r.**, Dr. Noll László ügyvéd által képviselt **"B" II.r.**, Dr. Törökné dr. Kelemen Ilona jogtanácsos által képviselt **"C" Földhivatal III.r. alperesek** ellen kártérítés iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2006. június 26.napján meghozott 6.P.20.544/2006/7. számú ítélete ellen az I. és II.r. alperesek által 8. és 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Köteles az I-II.r. alperes 15 nap alatt egyetemlegesen megfizetni a felperes részére 30.000,- (Harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles az I.r. alperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni 61.800,- (Hatvanegyezer-nyolcszáz) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az I. és II.r. alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 2.150.000,- forintot és 6.400.000,- forintnak 2001. február 1.napjától 2003. március 15. napjáig járó évi 11 % kamatát, valamint 2.150.000,- forintnak 2003. március 16.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 160.000,- forint perköltséget.

A III.r.alperessel szemben a keresetet elutasította.

Egyben kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a III.r. alperesnek 70.000,- forint perköltséget.

Kötelezte a felperest, hogy az illetékhivatal felhívására az állam javára fizessen meg 253.400,- forint, míg az I. és II.r. alperesek egyetemlegesen 130.600,- forint feljegyzett kereseti illetéket.

Ítéletének indoklásában megállapította, hogy az ügyvéd foglalkozású I.r. alperes más kölcsönügyleteivel összefüggésben a felperestől kért kölcsön. A felperes részéről a kölcsönnyújtás feltételül szabott ingatlan-fedezetet úgy biztosította, hogy 2000. augusztus 14-ei keltezéssel hamis meghatalmazást készített azzal a tartalommal, hogy a "C" helység ...hrsz-ú ingatlan tulajdonosa "D" mint ügyvédet meghatalmazta arra, hogy az ingatlanra opciós szerződést kössön. A meghatalmazásra "D" és a két láttamozó tanú nevét ráhamisította.

A meghatalmazást az I.r. alperes megbízásából az ügyvéd foglalkozású II.r. alperes ellenjegyezte, annak tudatában, hogy azt az azon feltüntetett személyek írták alá.

Az I.r. alperes a hamis meghatalmazást 2000. szeptember 25-én a kölcsön- és opciós szerződés megkötéséhez felhasználta, amikor a kért kölcsön biztosítékeként az ingatlant a felperesnek felajánlotta és meghatalmazással igazolta az ingatlan feletti rendelkezési jogosultságát.

A felperes a meghatalmazásban és az I.r. alperes által előadottakban bízva 2000. szeptember 25-én a szerződés szerint 6.400.000,- forint kamatmentes kölcsönt nyújtott az I.r. alperesnek 2001. január 30-ai visszafizetési határidővel. Egyidejűleg a magát "D" képviselőjeként feltüntető I.r. alperes a felperessel opciós szerződést kötött a "C" helyiséghrsz-ú ingatlanra, amelyben a felperes javára vételi jog került kikötésre.

A szerződésben írtakkal szemben ténylegesen 5.000.000,- forint kölcsön átadása történt meg, a szerződésben írt kölcsönösszegbe az ügyleti kamatot is belefoglalták.

Az I.r. alperes büntetőjogi felelősségét a fenti cselekménye miatt a Lenti Városi Bíróság B.121/2002/39. számú ítéletében csalás büntetében és magánokirat hamisítás vétségében állapította meg.

Az opciós szerződés másolatán az átvételt az eljáró földhivatali tisztviselő leigazolta, iktatásra azonban ténylegesen nem került sor, a vételi jog bejegyzése iránti kérelemnek az ingatlan tulajdoni lapján történő széljegyzése elmaradt.

Az I.r. alperes a kölcsönt nem fizette vissza, ezért a felperes a fedezetül adott ingatlanra vételi jogát gyakorolta, de a Körzeti Földhivatal a kérelmet elutasította, amelyet a III.r. alperes másodfokú határozatával helybenhagyott.

A II.r. alperes ügyvédi felelősségbiztosítója 2003. március 15-én 4.250.000,- forintot kártérítés címén a felperesnek megfizetett.

A megyei bíróság a felperes keresetét az I. és II.r. alperesek vonatkozásában megalapozottnak, míg a III.r. alperessel kapcsolatban alaptalannak találta.

Álláspontja szerint az I.r. alperes a felperesnek a 2000. szeptember 25-én kötött kölcsön- és opciós szerződésből eredő kárát a Ptk.339.§. (1) bekezdése alapján megtéríteni köteles, mivel ezt bűncselekménnyel okozta.

A II. r. alperes az Üt. 27.§. (1) bekezdés a./ és b./ pontját sértette meg, amikor a meghatalmazást anélkül jegyezte ellen, hogy nem győződött meg közvetlenül a meghatalmazó "D"-től arról, hogy akarata valóban arra irányul-e, hogy az I.r. alperes az opciós szerződéskötésnél képviselőként eljárhat.

A II. r. alperes az I. r. alperessel a Ptk. 344. §. (1) bekezdése alapján közös károkozónak minősül, mivel a meghatalmazás ellenjegyzésével közrehatott abban, hogy a 2000. szeptember 25-i szerződéskötéssel összefüggésben a felperest kárt érje. Az ügyvédi megbízással ellenjegyzett hamis meghatalmazás az I.r. alperes eljárása mellett együttesen a felperes azon tévedését idézte elő, hogy az I.r. alperesnek kölcsönt ingatlanfedezettel nyújt. A II.r. alperes egyetemleges felelősségét annak ellenére meg kell állapítani, hogy ő jóhiszeműen járt el, az I.r. alperes jogszerű eljárását feltételezte. Ezen magatartásával megsértette az Üt.27.§. (1) bekezdés a./ és b./ pontjában írtakat és e körben II.r. alperest gondatlanság és felróhatóság terheli. Kellő gondosság mellett felismerhette volna, hogy a szakma szabályaival ellentétes eljárása jogsértő eredménnyel járhat. Elvárható lett volna tőle, hogy a meghatalmazás valóságosságáról közvetlenül a meghatalmazótól tájékozódjon.

A kárfelelősségnél a fentiekből következően nincs jelentősége annak, hogy az opciós szerződés érvényesen létrejött-e és hogy a felperesnek ügyvédi tevékenységet nem végzett, valamint a meghatalmazáson szárazbélyegzője lenyomata nem található és ez a földhivatali eljárásban milyen jogkövetkezményekkel jár. Jelentősége csak annak lenne, hogy a felperes az ellenjegyzett meghatalmazás hamisított voltát felismerte-e.

A megyei bíróság a III.r. alperesnek a Ptk. 349.§. (1) bekezdésén alapuló kárfelelősségét nem állapította meg, mivel a felperes a III.r. alperes terhére olyan magatartást, mulasztást nem tudott bizonyítani, amellyel okozati összefüggésben őt kár érte.

A megyei bíróság álláspontja szerint az I. és II.r. alperesek fenti eljárásával a felperes sérelmére a károkozás 2000. szeptember 25-én, a szerződéskötéskor már megtörtént. A III.r. alperes időben későbbi, iktatásbeli mulasztása, amelynek ezen kár bekövetkezésére kihatása már nem lehetett, kárfelelősséget nem alapoz meg.

A földhivatal azon mulasztása, hogy a kölcsön- és opciós szerződés iktatását elmulasztotta, nem oka a kölcsönnyújtással bekövetkezett károkozásnak, mivel a szerződés érvényesen nem jött létre és az nem a fedezetből történő kielégítés meghiúsulását eredményezte.

Az ítélet ellen az I. és II.r. alperesek fellebbezést nyújtottak be.

Az I.r. alperes fellebbezésében kérte a megyei bíróság ítéletének kamatszámításra vonatkozó rendelkezéseinek a megváltoztatását és a perköltség leszállítását.

Álláspontja szerint a 2001. január 31-ei állapot szerint a felperesnek 5.000.000,- forint tőkével és 1.400.000,- forint kamattal tartozott. Ezen tőkeösszegeből 2003. márciusában a II.r. alperes felelősségbiztosítója 4.250.000,- forintot megfizetett, így a tőketartozása 750.000,- forint, míg a kamattartozása változatlanul 1.400.000,- forint.

Akkor járt volna el helyesen a megyei bíróság, ha a kamatfizetési kötelezettségét úgy állapítja meg, hogy kötelezi 750.000,- forint tőke, továbbá 1.400.000,- forint megegyezésses kamat megfizetésére, valamint 500.000,- forint tőkének 2001. február 1. napjától 2003. március 15. napjáig járó évi 11 %, 750.000,- forint tőkének 2003. március 16. napjától 2004. december 31. napjáig járó évi 11 %, valamint 750.000,- forint tőkének 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatainak a megfizetésére.

Sérelmezte a terhére megállapított 160.000,- forint perköltséget, illetve a kereseti illeték összegét is. Hangsúlyozta, hogy közte és a felperes között csupán abban volt vita, hogy 5.000.000,- forinttal, avagy 6.400.000,- forinttal tartozik a felperesnek. Megítélése szerint a perre okot nem adott, hiszen 2003. december végén egy megállapodást is írtak, amit sajnos nem tudott teljesíteni, mivel anyagilag tönkrement.

Nehéz anyagi helyzetére és a fentiekre figyelemmel kérte a megállapított perköltség mérséklését.

A II.r. alperes fellebbezésében kérte a megyei bíróság ítéletének a megváltoztatását és vele szemben a kereset elutasítását, a felperes első- és másodfokú perköltségben történő marasztalását.

Fellebbezésének indoklásául előadta, hogy álláspontja szerint a felperes és az I.r. alperes között kölcsönszerződés, illetve opciós szerződés jött létre. Kölcsönszerződés alapján került sor az 5.000.000,- forint átadására, ugyanakkor pedig a szerződés azt rögzíti, hogy a felperes 6.400.000,- forint kölcsönt folyósított, ami a valóságnak nem felel meg. E körben a szerződés színlelt, a színlelt szerződés a Ptk. 207.§. (1) bekezdése értelmében semmis. Álláspontja szerint így a felperes igénye nem tekinthető kártérítési igénynek, hanem e körben az eredeti állapotot kell helyreállítani a Ptk. 237. §. (1) bekezdése alapján.

Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra a jogi álláspontra, hogy ő kárt okozott a felperesnek. A Ptk.474.§. (1) bekezdése és az Üt.22.§-a alapján az ügyvéd megbízási szerződés alapján köteles ellátni a rábízott ügyet. A megbízási szerződés a megbízó és a megbízott között jön létre. Azt elismerte, hogy a 2000. augusztus 14. napján kelt meghatalmazást ellenjegyezte és e körben nem tartotta be az Üt. 27.§. (1) bekezdését. E rendelkezések megszegése miatt azonban csak az érvényesíthetne vele szemben kártérítési igényt, akinek az ügyében eljár. A felperessel ügyvédi megbízási szerződést nem kötött, vele jogviszonyba nem került, így a törvény 10. §-a szerint kártérítési kötelezettsége nem áll fenn.

Vitatta a közös károkozás tényét is. A bírói gyakorlat a közös károkozás szempontjából alapvető követelménynek tekinti, hogy a több károkozó között bizonyos akarategységnek kell fennforognia, továbbá a károsodásra vezető folyamatnak jogi okból elválaszthatatlannak kell lennie.

Nyilvánvaló hogy közte és az I.r. alperes között semmilyen akarategység nem jött létre. Ő a felperesnek kárt nem akart okozni, a károsodásra vezető folyamat kizárólag az I.r. alperes magatartására vezethető vissza. Az fel sem merült, hogy ő a bűncselekmény elkövetésében bármilyen szerepet vállalt volna.

Az esetben, ha az kerülne megállapításra, hogy az ügyvédi ellenjegyzés során megszegte az ügyvédi törvény rendelkezéseit, akkor sem állapítható meg kártérítési felelőssége, mivel ha valamely magatartást jogszabály ír elő, és azt megszegik, ennek a jogellenességnek a kártérítés szempontjából csak akkor van jelentősége, ha azzal összefüggően következik be a károsodás.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy a III.rendű alperes határozata alapján egyértelműen megállapítható, hogy a 2000. augusztus 14-én kelt

meghatalmazás a vételi jog bejegyzésére nem volt alkalmas, mivel arról hiányzott az Inyvtv. 33.§. (4) bekezdése szerinti szárazbélyegző lenyomata. Abból a tényből, hogy a 2000. augusztus 14-én kelt meghatalmazás "E" látta el szárazbélyegzőjével, egyértelműen következik, hogy az opciós szerződés megkötésekor az okiratot szerkesztő ügyvéd felismerte, hogy az általa ellenjegyzett meghatalmazás alkalmatlan arra, hogy az ingatlan-nyilvántartásban az opciós jogot bejegyezzék.

A megtartott fellebbezési tárgyaláson a Pf.6.sorszámú jegyzőkönyvben, illetve az A/1.alatt becsatolt iratában kiemelten hivatkozott arra, hogy az opciós szerződés semmisségének megállapítását színleltség okából kéri, a leplezett kölcsönszerződés részleges semmisségét uzsorás szerződés jogcímén kérte megállapítani. Az uzsorakamat tekintetében ebben a körben az uzsorás kamatmérték helyett törvényes mértékű 20 %-os kamat megállapításával kérte az aránytalanságot kiküszöbölni.

Ezen ellenkérelmét ugyanezen tárgyaláson módosította, - miszerint az uzsorás jelleg megállapításához szükséges egyéb törvényi feltétet nem tudja bizonyítani - ezért a leplezett kölcsönszerződés semmisségét nem uzsorás szerződés jogcímén, hanem jóerkölcsbe ütköző szerződés jogcímén kérte megállapítani. E körben kérte figyelembe venni a szerződéskötés összes körülményeit.

Amennyiben fenti érveit az ítéletábra nem osztaná, ez esetben a kár mérséklését kérte.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperesek másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozott és a jogszabályoknak megfelelő ítéletet hozott, az alperesek fellebbezésben előadott érvei nem helytállóak.

A II.r. alperes tévesen hivatkozik arra, hogy az I.r. alperessel kötött kölcsönszerződést érvénytelennek kell tekinteni és az eredeti állapotot kell helyreállítani. Jelen per tárgya ugyanis kártérítési per, kártérítési igény, az ügy szempontjából nem releváns, hogy a kölcsönszerződés színlelt-e vagy sem. Amennyiben a kölcsönszerződés mégis színlelt lenne, úgy a II.r. alperesi hivatkozással ellentétben nem az eredeti állapotot kellene helyreállítani, hanem a Ptk.207.§. (5) bekezdése alapján a szerződést a leplezett szerződés alapján kellene megítélni. E körben a felek előadása egyező volt, 5.000.000,- forint volt a kölcsön összege és 1.400.000,- forint az ügyleti kamat.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az I. és II.r. alperesek a Ptk. 344.§. (1) bekezdése alapján közös károkozónak minősülnek. A II.r. alperes ügyvédi tevékenysége körében járt el jogellenesen, amikor megszegte az ellenjegyzés ügyvédi törvényben meghatározott szabályait. Az ellenjegyzésért és annak valódiságáért az ügyvéd mindenkivel és nem csak a saját megbízójával szemben tartozik felelősséggel.

Téves az az alperesi álláspont, hogy a bűncselekménnyel okozott kár esetén nem merülhet fel a közös károkozás kérdése. A bírósági gyakorlat értelmében a károsodást együttesen okozó, az egyetemleges kárfelelősséget megalapozó, egymással összefüggő magatartások egységét nem bontja meg az a tény, hogy az egyik alperesnek a bűncselekményt is megvalósító szándékos magatartásához a másik gondatlan magatartása társult. Akarategység hiányában is fennáll annak az egyetemleges felelőssége, akinek a gondatlan mulasztása tette lehetővé harmadik személyek szándékos károkozását (EBH.2000.199. és BH.2000.198).

Az nem vitás, hogy a II.r. alperes a felperesnek nem akart kárt okozni, azonban a károsodásra vezető okfolyamat nem kizárólag az I.r. alperes magatartására vezethető vissza.

Amennyiben az I.r. alperes által bemutatott meghatalmazáson nincs ügyvédi aláírás, ellenjegyzés, a kölcsönszerződés megkötésére nem került volna sor, és így kára sem keletkezett volna. II.r. alperes az Üt. 27.§. (1) bekezdés a./ és b./ pontjában foglaltak megsértésével jogellenesen járt el, amikor a meghatalmazást a meghatalmazó akarata ellenére ellenjegyezte.

Az I.r. alperes fellebbezésével kapcsolatban előadta, hogy megítélése szerint az elsőfokú bíróság az összegszerűséget is helyesen állapította meg. Nem vitás, hogy kamattal együtt az I.r. alperesnek a felperes felé 6.400.000,- forint tartozása állt fenn, amelyet 2001. január 31.napjáig kellett visszafizetni. Ezt követő időponttól pedig késedelmi kamat jár.

Az I.r. alperes hivatkozása azért sem helytálló az elszámolás körében, mivel a Ptk.293. §-a értelmében ha a kötelezett kamattal és költséggel is tartozik, és a fizetett összeg az egész tartozás kiegyenlítésére nem elég, azt elsősorban a költségre, ezután a kamatra és végül a főtartozásra kell elszámolni.

Az ítéletábra az I. és II.r. alperesek fellebbezését a Pp.253.§. (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta el és az alábbiak szerint alaptalannak találta.

Az ítéltábla a II.r. alperes fellebbezésében felhozott érvelésére figyelemmel elsődlegesen a semmisségre történő hivatkozást bírálta el. A semmisség megállapítását a II.r. alperes elsődlegesen a Ptk.207.§. (5) bekezdésére alapította, mind az elsőfokú, mind a fellebbezési eljárásban. A megtartott fellebbezési tárgyaláson fellebbezését kiegészítette és a Ptk.200. §. (2) bekezdése alapján a 2000. szeptember 25. napján kelt kölcsönszerződés semmisségének megállapítását kérte, a jóerkölcsbe ütközésre hivatkozással.

Az ítéltábla elsődlegesen a Ptk.207.§. (5) bekezdésére alapított fellebbezést bírálta el. Az ítéltábla nem osztotta a II.r. alperes azon fellebbezési érvelését, hogy a kölcsön- és opciós szerződés ezen jogcímen semmis és e körben az eredeti állapotot kell helyreállítani a Ptk.237.§. (1) bekezdése alapján.

A szerződés színlelt volta és ennek semmisségi következménye csak az esetben lenne megállapítható, ha mindkét szerződő fél akarata a jogviszonyukban egy másik szerződés rendelkezéseinek érvényesülésére vonatkozott volna. Az egyoldalú színlelés közömbös a szerződés érvényessége és értelmezése szempontjából, mert színlelt szerződésnek csak az a szerződés minősíthető, amelynek kikötését mindkét fél színleli, de egyik fél sem akar valójában szerződési nyilatkozatot tenni (BH.2000/457.).

Ugyanakkor a Ptk.207.§. (5) bekezdése értelmében ha a színlelt szerződés más szerződést leplez, a szerződést a leplezett szerződés alapján kell megítélni.

Az eljárás adataiból és a 2000. szeptember 25. napján kelt kölcsön- és opciós szerződésből megállapítható, hogy "D" - akit a meghamisított meghatalmazás alapján az I.r. alperes képviselt - és a felperes között egy kölcsönszerződés jött létre, amelynek biztosítékaul opciós szerződést kötöttek.

A kölcsönszerződés vonatkozásában azonban teljes bizonyossággal megállapítható, hogy az nem "D" mint opciós kötelezett és a felperes között, hanem a felperes és az I.r. alperes között jött létre, hiszen az I.r. alperes vette át a felperestől a 5.000.000,- forintot, amely vonatkozásában 1.400.000,- forint kamat került kikötésre. Ezt az összeget az I.r. alperesnek 2001. január 31. napjáig kellett volna visszafizetnie.

Mivel a fentebb hivatkozott Ptk. 205. §. (5) bekezdése értelmében a színlelt szerződést a leplezett szerződés alapján kell megítélni, így a leplezett szerződés - amely a felperes és az I.r. alperes között jött létre - nem semmis.

Az opciós szerződés semmissége sem állapítható meg a fentebb már felhívott Ptk. 207.§. (5) bekezdése alapján, hiszen a felperes részéről a színlelés nem

állapítható meg. E körben a Pp.164.§. (1) bekezdése alapján a bizonyítási kötelezettség a II.r. alperest terhelte ezt pedig a II.r. alperes sem tudta igazolni. volna. Ugyanakkor az egyoldalú színlelés a szerződés érvényessége körében közömbös.

A fellebbezési tárgyaláson a II.r. alperes kiegészített fellebbezésében hivatkozott a Ptk.200.§. (2) bekezdésére, arra hogy a leplezett kölcsönszerződés semmis, mivel az a jóerkölcsbe ütközik.

A Ptk.200. §. (2) bekezdésében meghatározott „jóerkölcs” olyan jogi kategória, amely a társadalom általános erkölcsi értékítéletét fejezi ki. A szerződés jóerkölcsbe ütközése megállapítása során nem a szerződő fél érdeksérelmét, hanem azt kell vizsgálni, hogy maga a jogügylet - tartalmánál, joghatásainál fogva, vagy az elérni kívánt cél miatt - társadalmilag elítélendő-e.

A 2000. szeptember 25. napján kelt szerződés tekintetében, miután a jogviszony 2000.szeptember 1-e utáni, az akkor hatályos Ptk.232.§-a az irányadó.

Az /1/ bekezdés szerinti főszabály az, hogy magánszemélyek szerződéses kapcsolataiban ügyleti kamat csak kikötés esetén jár.

A /2/ bekezdés szerint az ügyleti kamat mértéke ha jogszabály kivételt nem tesz, vagy a felek másképp nem állapodnak meg az évi költségvetési törvényben írt kamatmérték.

Miután a szerződő felek megállapodtak az ügyleti kamat mértékében a szerződés szerinti mérték az irányadó.

A /3/ bekezdés korábbi korlátozó rendelkezését, mely a szerződésben kiköthető ügyleti kamat mértékét évi 20 %-os maximumban határozta meg, az 1995.évi CXXI.tv.79.§./1/ bekezdése hatályon kívül helyezte.

Fenti rendelkezések alapján tehát a perbeli kölcsönszerződés megkötésekor az ügyleti kamat mértéke szabad megállapodás tárgya volt, azzal, hogy a módosult /3/ bekezdés szerint a túlzott mértékű ügyleti kamat - semmisség helyett - a szerződő felek ezirányú kérelme alapján csak a bíróság által vált korlátozhatóvá.

Az ítéltábla álláspontja szerint ilyen jogi szabályozás mellett, hogy az ügyleti kamat mértékében a felek szabadon állapodhattak meg, és mely szabályozás törvényi indoka az, hogy a korábban maximált 20 %-os mérték nem volt összhangban a piaci viszonyok között kialakult kamatmértékkel, a perbeli szerződésben kikötött ügyleti kamat önmagában a jóerkölcsöt nem sérti.

A szerződéskötés körülményeinek vizsgálata pedig csak a Ptk.232.§./3/ bekezdése alapján a túlzott mértékű ügyleti kamat mérséklésére irányuló kérelem elbírálása során lehet releváns, a szerződő felek ilyen kérelmet nem terjesztettek elő.

Az ítéltábla nem osztotta a II.r. alperesnek az egyetemlegesség mellőzésére vonatkozó fellebbezési érvelését sem. E körben a megyei bíróság megalapozottan és a jogszabályi előírásoknak, illetve a bírói gyakorlatnak mindenben megfelelően állapította meg, hogy az I. és II.r. alperesek a Ptk.344.§. (1) bekezdése alapján közös károkozónak minősülnek. Az tény, hogy a II.r. alperesnek nem volt tudomása arról, hogy az I.r. alperes a 2000. augusztus 14.napján kelt "D"re vonatkozó meghatalmazást meghamisította, illetve, hogy e vonatkozásban okirat-hamisítást követett el. A megyei bíróság helyesen állapította meg, hogy a II.r. alperes ezen meghatalmazás ellenjegyzésével azonban megsértette az Üt. 27.§. (1) bekezdés a./ és b./ pontjában foglaltakat és ezen gondatlan és a szakma szabályaival ellentétes jogsértő eljárásaként került arra sor, hogy a felperes az I.r. alperesnek kölcsönt folyósítson azon feltevésben, hogy azt ingatlanfedezettel biztosítja. Töretlen a bírói gyakorlat abban, hogy a károsodást együttesen okozó, az egyetemleges kárfelelősséget megalapozó, egymással összefüggő magatartások egységét nem bontja meg az a tény, hogy az alperesnek bűncselekményt is megvalósító, szándékos magatartásához a másik alperes gondatlan magatartása társul (EBH.2000.199). Ugyanakkor a töretlen bírói gyakorlat értelmében akarategység hiányában is fennáll annak az egyetemleges felelőssége, akinek a gondatlan mulasztása tette lehetővé harmadik személyek szándékos károkozását (BH.2000/198.).

Az eljárás adataiból az ítéltábla megítélése szerint egyértelműen megállapítható, hogy az I.r. alperes szándékos, bűncselekményt megvalósító károkozó magatartásához a II.r. alperes gondatlan magatartása társult és a kettő eredményeként következett be a felperes kára.

Helyesen állapította meg a megyei bíróság, hogy a Ptk. 344. §. (1) bekezdése alapján az alperesek a felperes felé egyetemlegesen felelnek, ennek mellőzésére nincs jogi lehetőség.

A Ptk. 344.§. (3) bekezdés a./ és b./ pontjai szerint a bíróság mellőzheti az egyetemleges felelősség megállapítását és a károkozók közrehatásuk arányában is marasztalhatja, ha ez a kár megtérítését nem fenyegeti, és tetemesen nem is hátráltatja, illetve a károsult maga is közrehatott a kár bekövetkezésében, vagy igényét menthető ok nélkül késedelmesen érvényesíti.

A bírói gyakorlat értelmében ezen kártérítési felelősség feloldására és a károkozók egymás közötti felelősségi arányának a megállapítására akkor van jogi lehetőség, ha a károsult érdekeit nem sérti és egy újabb per elkerülhető (FPK.1995./37.)

Az ítéltábla álláspontja szerint a II.r. alperes vonatkozásában ezen törvényi feltételek nem állnak fenn, így az egyetemlegesség mellőzésére jogi lehetőség nincs.

A megtartott fellebbezési tárgyaláson a II.r. alperes kérte a kártérítés mérséklését is, az esetre, ha a fellebbezésében felhozott érveket az ítéltábla nem osztja.

A Ptk.339.§. (2) bekezdése értelmében a bíróság a kárért felelős személyt rendkívüli méltánylást érdemlő körülmények alapján a felelősség alól részben mentesítheti.

A fentiek értelmében a kár mérséklésére csak kivételesen, rendkívüli méltánylást jelentő körülmények fennállása esetén kerülhet sor a felhívott jogszabályi rendelkezés értelmében. Ez pedig a II.r. alperesnél nem áll fenn, ilyen adatok a peres eljárás során sem merültek fel.

A II.r. alperes által a fellebbezési tárgyaláson becsatolt és az elbírálás során figyelembe venni kért jogerős határozat figyelembe vételét az ítéltábla mellőzte, mivel a döntés alapját képező tényállás ezen másodfokú határozatból nem állapítható meg, az elsőfokú ítélet nem áll rendelkezésre és nem az ítélezési gyakorlatot alakító közzétett eseti döntésről van szó.

Az ítéltábla az I.r. alperes fellebbezését is alaptalannak találta.

Helyesen állapította meg a megyei bíróság, hogy 2001. január 30-án a kölcsön visszafizetésének a határideje letelt, ennek megfelelően az 5.000.000,- forint kölcsönt az 1.400.000,- forint kamattal együtt az I.r. alperesnek vissza kellett volna fizetnie a felperes részére. Mivel ezen időpontot követően nem vitásan késedelemben esett, így az elsőfokú ítéletben foglaltak szerint köteles a késedelmi kamatokat is megfizetni.

A II.r. alperes felelősségbiztosítója 2003.március 15.napján 4.250.000,- forintot a felperes részére megfizetett. Ezt az összeget a megyei bíróság a Ptk. 293.§-a alapján helyesen számolta el akként, hogy a lejárt összesen 6.400.000,- forint tartozásból a kifizetett 4.250.000,- forintot helyezte levonásba. E körben az ítélet tábla mindenben osztotta a megyei bíróságnak az ítéletben foglalt számítását és jogi álláspontját, mivel az a jogszabályi előírásoknak mindenben megfelel.

Az ítélet tábla az elsőfokú perköltség (illeték és ügyvédi munkadíj) leszállítására sem látott lehetőséget, hiszen a megyei bíróság a leszállított keresetnek megfelelően marasztalta az I. és II.r. alpereseket a le nem rótt kereseti illeték megfizetésében.

A perköltség (ügyvédi munkadíj) vonatkozásában is megalapozottan döntött, figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM. számú rendelet 3.§. (2) bekezdés a./ pontjában foglaltakra.

Mindezen indokok alapján az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a megfellebbezett részében a Pp. 253.§. (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban az I. és II. r. alperesek fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért az ítélet tábla a Pp. 78.§. (1) bekezdése alapján - figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM. számú rendelet 3.§. (5) bekezdésére - a másodfokú perköltség megfizetésére a pervesztes alpereseket egyetemlegesen kötelezte.

A fellebbezési eljárásban az I.r. alperes illetékfeljegyzési jogban részesült, így az ő vonatkozásában a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78.§. (1) bekezdése és az Itv.59.§. (1) bekezdése értelmében az I.r. alperes köteles megfizetni.

Győr, 2007.évi június hó 28.napján

Dr. Ábrahám Éva sk. . Vass Mária sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Lezsák József sk.
bíró